

KTH Teknikvetenskap

**SF1625 Envariabelanalys
Tentamen
2010-05-31**

Skrivtid: 5 timmar

Hjälpmittel: Inga

Examinator: Lars Filipsson

Kursansvariga lärare: Jockum Aniansson, Kristian Bjerklöv, Karim Daho, Tomas Ekholm, Lars Filipsson, Armin Halilovic, Jens Hoppe, Göran Hulth, Axel Hultman, Kirsti Mattila, Serguei Shimorin, Jan-Olov Strömberg.

Tentamen består av nio uppgifter som vardera ger maximalt fyra poäng.

På uppgifterna 1-3, som utgör del A, är det endast möjligt att få 0, 3 eller 4 poäng. Dessa tre uppgifter kan ersättas med resultat från den löpande examinationen. De två kontrollskrivningarna svarar mot uppgift 1 och 2 och seminarierna mot uppgift 3. Godkänd kontrollskrivning eller godkänd seminarieserie ger 3 poäng på motsvarande uppgift och väl godkänd kontrollskrivning eller seminarieserie ger 4 poäng. För att höja poängen från den löpande examinationen från 3 till 4 poäng krävs att hela uppgiften lösas korrekt. Resultatet från den löpande examinationen kan endast tillgodoskrivas vid ordinarie tentamen och ordinarie omtentamen för den aktuella kursomgången.

Uppgifterna 4-6 utgör del B och uppgifterna 7-9 utgör del C. Del C är främst till för de högre betygen.

Betygsgränserna vid tentamen kommer att ges av:

Betyg: A B C D E Fx

Poängsumma: 27 24 21 18 16 15

Poäng del C: 6 3 - - - -

För full poäng på en uppgift krävs att lösningen är väl presenterad och lätt att följa. Det innebär speciellt att införda beteckningar förklaras, att den logiska strukturen tydligt beskrivs i ord eller symboler och att resonemangen är väl motiverade och tydligt förklarade. Lösningar som allvarligt brister i dessa avseenden bedöms med högst två poäng. *Lycka till!*

DEL A

1. Avgör om funktionen $f(x) = xe^{-x^2/2}$ antar något största respektive minsta värde. Bestäm i så fall dessa.
2. Betrakta integralen $\int_1^e \frac{(\ln x)^4}{x} dx$.
 - A. Använd substitutionen $u = \ln x$ för att skriva om integralen.
 - B. Beräkna integralen med hjälp av omskrivningen i uppgift A.
3. Beräkna längden av kurvan $y = \frac{e^x + e^{-x}}{2}$, $0 \leq x \leq 1$. Om du väljer att räkna ut en integral, förklara varför den integralen ger längden av kurvan!

DEL B

4. Beräkna arean av det begränsade området som innesluts av kurvorna $y = \sqrt{x}$, $y = -\sqrt{x}$ och linjen $y = x - 2$.
5. A. Bestäm Maclaurinpolynomet (Taylorpolynomet kring origo alltså) av grad 2 till funktionen $f(x) = \ln(1+x)$.
 - B. Beräkna med hjälp av svaret på uppgift A ett närmevärde till $\ln 1.1$.
 - C. Avgör om ditt närmevärde har ett fel som till absolutbeloppet är mindre än 0.001.
6. Utslagsvinkeln α i en plan pendel uppfyller differentialekvationen

$$\frac{d^2\alpha}{dt^2} + \frac{g}{L} \sin \alpha = 0,$$

där α mäts i radianer, g är tyngdaccelerationen och L är längden av tråden. För små utslag brukar man göra approximationen $\sin \alpha \approx \alpha$. Då får man den linjära ekvationen

$$\frac{d^2\alpha}{dt^2} + \frac{g}{L} \alpha = 0.$$

Lös denna linjära differentialekvation och bestäm pendelns läge efter en sekund, om $L = 0.2$ meter och om pendeln i startögonblicket har utslagsvinkeln 3° (dvs $\pi/60$ radianer) och hastigheten 0 m/s. Räkna med att tyngdaccelerationen g är 9.8 m/s^2 . (*Ur Persson och Böiers: Övningar i analys i en variabel*)

DEL C

7. A. Är det sant att $\sum_{k=1}^n e^{-\sqrt{k}} < \int_0^n e^{-\sqrt{x}} dx$ för alla heltal $n \geq 1$?
- B. Är serien $\sum_{k=1}^{\infty} e^{-\sqrt{k}}$ konvergent?
8. A. Låt $f(x) = \frac{\sin x}{x}$, för $x \neq 0$, och $f(0) = c$. Hur ska konstanten c väljas för att f ska bli kontinuerlig i $x = 0$?
- B. Om c väljs som i uppgift A, finn $f'(0)$ och $f''(0)$.
9. A. Låt C vara en cirkel kring origo i xy -planet med radie R . Låt $P : (x_0, y_0)$ vara en punkt på C . Visa att cirkelns tangent i punkten P har ekvationen $xx_0 + yy_0 = R^2$.
- B. Låt E vara ellipsen $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$ och låt $P : (x_0, y_0)$ vara en punkt på E . Visa att ellipsens tangent i punkten P har ekvationen $\frac{xx_0}{a^2} + \frac{yy_0}{b^2} = 1$.